

Brüsszel, 2017. május 19.
(OR. en)

9316/17

**Intézményközi referenciaszám:
2016/0359 (COD)**

**JUSTCIV 112
EJUSTICE 65
ECOFIN 418
COMPET 415
EMPL 312
SOC 398
CODEC 833**

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	a Coreper / a Tanács
Biz. dok. sz.:	14875/16
Tárgy:	Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a megelőző szerkezetátalakítás kereteiről, a második esélyről, a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről és a 2012/30/EU irányelv módosításáról – Irányadó vita

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2016. november 23-án kelt levelével továbbította a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek a megelőző szerkezetátalakítás kereteiről, a második esélyről, a szerkezetátalakítási, fizetésképtelenségi és mentesítési eljárások hatékonyságának növelését célzó intézkedésekről és a 2012/30/EU irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatát (a továbbiakban: a fizetésképtelenségi eljárásról szóló irányelvjavaslat).
2. A fizetésképtelenségi eljárásról szóló irányelvjavaslat a rendes jogalkotási eljárás hatálya alá tartozik.
3. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2017. március 29-én elfogadta az irányelvjavaslattal kapcsolatos véleményét.

4. A javaslat „a tőkepiaci unióra vonatkozó uniós terv” és az „egységes piaci stratégia” egyik fontos eleme. Célja, hogy – a hitelezők jogos érdekeinek védelme mellett – lebontsa a tőke szabad mozgása előtt álló, a tagállamok eltérő szerkezetátalakítási és fizetéseképtelenségi kereteiből eredő legjelentősebb akadályokat, továbbá hogy biztosítsa a pénzügyi nehézségekkel küzdő, de életképes vállalkozások számára a hatékony megelőző szerkezetátalakítási és második esélyt biztosító eljárások igénybe vételét. Az indokolás szerint a javaslat arra törekszik, hogy megfelelő egyensúlyt teremtsen a különböző érintett felek – adósok, hitelezők, alkalmazottak és a társadalom egésze – érdekei között, ugyanakkor bizonyos rugalmasságot tegyen lehetővé a tagállamok számára az irányelv nemzeti jogban való végrehajtása során. A Bizottság bankunióval kapcsolatos munkájával összefüggésben a javaslat célja az is, hogy segítse a nem teljesítő hitelek felhalmozódásának megelőzését.
5. A Bel- és Igazságügyi Tanács 2017. január 27-i nem hivatalos ülésén a miniszterek széleskörűen támogatták a javaslat elvi céljait. Az említett ülésen folytatott megbeszélések rávilágítottak annak fontosságára, hogy kellő egyensúly alakuljon ki az adósok és a hitelezők érdekei, illetve az ahhoz szükséges rugalmasság között, hogy az irányelv ne avatkozzon be indokolatlanul a hatékonyan működő tagállami rendszerekbe. A polgári jogi munkacsoportban (fizetéseképtelenség) folytatott megbeszélések azt mutatták, hogy a delegációk általánosságban egyetértenek a javaslat céljaival, ugyanakkor hangsúlyozták azt is, hogy az irányelvjavaslat – mivel szorosan összefügg a nemzeti jog egyéb területeivel is – nagyon összetett, ezért a tagállamok részére elegendő rugalmasságot kell biztosítani ahhoz, hogy az uniós intézkedéseket a helyi gazdasági körülményekhez és jogi struktúrákhoz igazíthassák.
6. Az elnökség véleménye szerint a fizetéseképtelenségi eljárásról szóló irányelvjavaslat számottevő mértékben ösztönözheti a határokon átnyúló beruházásokat, valamint elősegítheti az európai gazdaság erősödését és a munkahelyteremtést azáltal, hogy segíti a nehézségekkel küzdő vállalkozások lélegzethez jutását és újbóli talpra állását. Az elnökség ezért úgy véli, hogy ezt a javaslatot kellő figyelemmel kell tanulmányozni a Tanácsban.
7. A munkacsoporti szintű munka jól halad; az 1–9. cikk első alapos vizsgálatát követően az elnökség több olyan kérdést azonosított, amelyekben bizonyos mértékű politikai iránymutatásra lesz szükség.

8. E kérdéseket az alábbiakban soroljuk fel, ez azonban nem jelenti azt, hogy kizárólag ezek a kérdések merültek volna fel a munkacsoporti megbeszélések során. Mindenesetre ezek azok a kérdések, amelyekről kiderült, hogy a jövőbeli szakértői munka érdekében már most bizonyos mértékű politikai iránymutatást igényelnek. A munkacsoport természetesen folytatja a munkát a fizetéseképtelenségi eljárásról szóló irányelvjavaslat minden további aspektusával kapcsolatban is.

II. ELVEK

A) A tagállami bíróságok szerepe a megelőző szerkezetátalakítási keretekben

9. Annak érdekében, hogy a megelőző szerkezetátalakítási keretek rendelkezésre álljanak és könnyen elérhetőek legyenek az adósok számára, az irányelvjavaslat olyan rendelkezést irányoz elő, amely azokra az esetekre korlátozza az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok bevonását, amikor arra az érintett felek jogainak védelme érdekében szükség van. E rendelkezés célja a Bizottság indokolása szerint az, hogy előmozdítsa a hatékonyságot és csökkentse a késedelmeket és a költségeket – különösen a kis- és középvállalkozások számára –, ugyanakkor elismeri az igazságügyi ellenőrzés szerepét olyankor, ha az érintett felek jogait veszély fenyegeti. Emellett úgy tűnik, hogy a javaslat bizonyos mértékű rugalmasságot biztosít a tagállamok számára ahhoz, hogy ezt a rendelkezést a fizetéseképtelenségi eljárásra vonatkozó nemzeti kereteiken belül végrehajtsák.
10. Néhány tagállam tapasztalatai mindazonáltal azt mutatják, hogy az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság bevonása nem feltétlenül eredményez kevésbé hatékony eljárást. Számos delegáció szerint fontos szempont, hogy az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság szerepe az, hogy garantálja a pártatlanságot, óvja az adósok és a hitelezők érdekei közötti, illetve az egyes hitelezők érdekei közötti egyensúlyt, végezetül pedig, hogy védelmezze a közérdeket. Mivel a javaslat kötelezettségként vezetné be a bíróságok szerepének korlátozását, ez a rendelkezés sértheti a tagállamok eljárási autonómiáját, amennyiben nem határozza meg egyértelműen, hogy milyen esetben engedélyezhetik a tagállamok, hogy a bíróság beavatkozzon az eljárásba. Ezért rögzíteni kellene, hogy bizonyos körülmények között a tagállamok jogrendje alapján garantálható a bíróságok igénybevételéhez való jog.

11. Annak érdekében, hogy – a tagállamok eljárási autonómiájának egyidejű tiszteletben tartásával – teljesüljön a hatékonyság előmozdításának, valamint a késedelmek és költségek csökkentésének célja, ezt az általános elvet át lehetne fogalmazni úgy, hogy az lehetővé tegye a bíróságok vagy a releváns közigazgatási hatóságok szerepét korlátozni kívánó tagállamok számára, hogy azt megtegyék, anélkül, hogy az kötelező lenne, ezzel kellő rugalmasságot biztosítva a tagállamok számára.
12. *Az elnökség ennél fogva felkéri a Tanácsot, hogy erősítse meg azt a megközelítést, miszerint a munkát abból kiindulva folytatják, hogy a megelőző szerkezetátalakítási keretekben a bíróságok vagy a közigazgatási hatóság szerepének korlátozására vonatkozó általános elvnek a javaslatban jelenleg előirányozottnál nagyobb mértékű rugalmasságot kell lehetővé tennie a tagállamok számára.*

B. A rendelkezési jogát megőrző adós

13. A javaslat egyik fő célja, hogy megfelelő egyensúlyt teremtsen az adósok és a hitelezők jogai között. Ennél fogva védintézkedésekről kell rendelkezni minden olyan esetre vonatkozóan, amikor a javasolt intézkedések potenciálisan negatív hatást gyakorolnának a felek jogaira. Ez különösen fontos ahhoz, hogy határokon átnyúló helyzetekben garantálni lehessen a befektetők számára a jogbiztonságot.
14. A fizetésektelenségi eljárásról szóló irányelvjavaslat bevezeti azt az elvet, miszerint az adósok megelőző szerkezetátalakítási eljárások megindításakor egészben vagy legalább részben megőrzik az ellenőrzést üzleti vállalkozásuk felett. Ez „a rendelkezési jogát megőrző adós” elve. A delegációk általánosságban üdvözölték ezt az elvet a munkacsoportban.
15. A fizetésektelenségi eljárásról szóló irányelvjavaslat előírja továbbá, hogy a tagállamoknak eseti alapon kell megvizsgálniuk, hogy az eset körülményeitől vagy az adós egyedi igényeitől függően szükség van-e szerkezetátalakítási szakértő kinevezésére vagy bevonására, és ezzel megtiltja a tagállamok számára, hogy minden esetben kötelezővé tegyék szerkezetátalakítási szakértő kinevezését vagy bevonását. Bizonyos esetekben azonban, a hitelező jogos érdekeinek védelme érdekében szükség van bizonyos mértékű felügleletre. Ezekben az esetekben a szerkezetátalakítási szakértő kinevezése vagy bevonása biztosítja ezt a védelmet.

16. A fizetésképtelenségi eljárásról szóló irányelvjavaslat jelenlegi változata felsorol minden olyan esetet, amelyben a tagállamok előírhatják szerkezetátalakítási szakértő kötelező kinevezését vagy bevonását. A munkacsoportban folytatott megbeszélések során felmerült azonban, hogy egy ilyen kimerítő lista nem nyújt a tagállamok számára kellő rugalmasságot ahhoz, hogy biztosítsák az adós és a hitelező érdekei közötti megfelelő egyensúlyt. Ezt a rugalmasságot biztosíthatná az, ha a felsorolás nem lenne teljes körű.
17. *Az elnökség felkéri a Tanácsot, hogy erősítse meg azt a megközelítést, miszerint a munkát abból kiindulva folytatják, hogy az adósoknak a megelőző szerkezetátalakítási eljárások során egészben vagy legalább részben meg kell őrizniük a rendelkezést üzleti vállalkozásuk és vagyoni eszközeik felett.*
18. *Végezetül az elnökség felkéri a Tanácsot arra, hogy állapodjon meg abban, hogy a fizetésképtelenségi eljárásról szóló irányelvjavaslatnak megfelelő rugalmasságot kell biztosítania a tagállamok számára a szerkezetátalakítási szakértő kötelező kinevezése vagy bevonása tekintetében, például úgy, hogy a kinevezést szükségessé tevő esetek felsorolását nem teljes körűvé módosítja.*

III. KÖVETKEZTETÉS

19. Az elnökség felkéri a Corepert / a Tanácsot (Bel- és Igazságügy), hogy tartson irányadó vitát abból a célból, hogy sor kerülhessen az e feljegyzés II. részében foglalt elveknek a javasolt irányelvvel kapcsolatos jövőbeli munkához szolgáló általános iránymutatásként való jóváhagyására.